

"Stötestenen", den stora hemligheten

(Femte årgången, år 1846)

»Fördenskull böjer jag mina knän för vår Herre Jesu Kristi Fader, av vilken allt vad från fader kommer i himmelen och på jorden har sitt namn, att han ville giva eder - på det att I kunnen förmå begripa med alla heliga, vad bredden och längden och djupet och höjden är, och känna Kristi kärlek, som övergår kunskapen; på det att I mån varda uppfyllda intill all Guds fullhet - - att han ville giva eder vishets och uppenbarelses Ande i sin kunskap och upplysa edert hjärtas ögon, så att I förstån, vilket hopp det är, vartill han har kallat eder, och vilken rikedom är av hans arvs härlighet bland de heliga» (Ef. 3:14, 15, 18, 19; 1:17, 18).

Så fann aposteln Paulus nödigt att bedja; så djupt förborgad såg han hemligheten ligga, evangeli, gudaktighetens stora hemlighet; så översvinneligen stora och rika såg han evangeli skatter och härligheter vara; ja en sådan helig, gudomlig *gåva* såg han den rätta tron vara. Han kände, att här fordrades en »vishets och uppenbarelses Ande i Guds kunskap» – fordrades, att Gud själv »upplyste hjärtats ögon», öppnade sinnet och av nåd skänkte den nya andliga synen uti evangeli egentliga mening. Allt detta överensstämmer med Kristi egna ord i Matt. 11:27: »Ingen känner Sonen, utom Fadern; icke heller känner någon Fadern, utom Sonen, och den, för vilken Sonen vill uppenbara det.»

Och strax ovanför v. 25: »Jag prisar dig, Fader, himmelens och jordens Herre, att du har dolt detta för visa och kloka och uppenbarat det för enfaldiga.» Av allt detta märker jag, att det icke lärar hjälpa att blott skaffa sig kunskap i evangeliets lära, utan här fordras ännu, att ock »Sonen vill uppenbara det»; här märker jag, att även när jag på visst sätt tror allt vad Guds evangelium förkunnar, kunna dock hela dess egentliga mening och innehåll vara förborgade för mig.

»Jag var väckt, religiös och allvarlig och menade mig redan tro allt vad som var att tro, och därför kom jag aldrig till den rätta tron» säger någon. »På tro och tro är stor skillnad», säger Luther. Detta ser man bekräftas, när en människa får sina ögon öppnade och börjar rätteligen se och tro, vad evangelium innehåller och menar, nämligen huru helt ny och förvandlad hon blir, huru fri och lätt hon blir, såsom hade en tung börda fallit av hennes hjärta; huru glad och salig hon blir; huru hon nu talar och bekänner, sjunger och skriver om Kristus, prisar och upphöjer honom så, som hon aldrig förr gjort; huru hon nu bespottar och utskämmer all mänsklig rättfärdighet såsom »avskräde» »mot det överträffande i sin Herre Jesu Kristi kunskap» (Fil. 3:8); huru villig och munter hon nu är till alla goda gärningar; huru hon nu älskar bröderna och älskar Guds lag, ja, älskar att lida Kristi smälek m. m.

Korteligen: hon blir så till sinnes, som om hon aldrig förr hade hört något om Kristus – och torde likväl hava mycket studerat, talat och skrivit om vad man skall tro och bekänna om honom. Det finnes således en hemlighet förborgad under vetandet. Men denna hemlighet utgör ock den rätta stridsfrågan och förtörnelsestenen.

En rättsinnig präst hade en gång uppsatt en berättelse om några religionsrörelser och väckelser å hans ort. Den del av berättelsen, som handlade om några stridigheter mellan de väckta, började med den uppgiften, att grundfrågorna, som hade åtskilt dem, voro dessa:

- 1) *Om Kristus verkligen vore död och uppstånden för oss;*
- 2) *Om man således verkligen bleve rättfärdig och salig allena genom tron på honom.*

När han under en resa uppläste detta för några vänner på en annan ort, frågade någon med förvåning: »Nej vad? Har någonsin den första punkten varit satt i fråga?» – och fick till svar: »Den utgör just själva stridsfrågan, ehuru ingen bland oss med munnen förnekat densamma, förnekat, att Kristus är död för syndare. Men all strid har uppkommit på det sättet, att sedan vi först en tid alla varit lika i vårt otrosarbete, hava några genom Guds nåd börjat att på allvar tro detta, som skriften vittnar om Kristi döds och uppståndelses förtjänst, och blivit däröver glada och saliga; men att då de andra på samma gång börjat förargas över att dessa sålunda tro, samt förkastat och fördömt deras tro såsom den största förvillelse – således kunna ju dessa icke hava samma tro, som de så bittert förkasta?»

Den frågande tänkte ännu en stund häröver, men snart förstod han det, förstod nämligen, att de, som mycket tala och bråka om vad *vi* skola göra, *för att få nåd*, icke kunna på allvar tro, att Guds Son blivit människa, lidit och dött för att förvärva oss denna nåd; att om de verkligen trodde, att Gud blivit ett människobarn, lidit, kämpat och dött till vår försoning, så skulle allt, allt i hela världen bliva dem

ringa, förlora sig och förintas i detta enda stora.

Jag såg och hörde detta och tänkte vid mig själv: Tusende skola lika mycket undra på denna gåta, skola nämligen så ytligt hava betraktat, vad det kan innebära, att Guds Son blivit utgiven och död för syndare – och jag beslöt därför, att här meddela detta om den stora stridsfrågan. Den nämnda berättelsen av prästen lydte sålunda: »Vad tvistefrågan angår, så reducerade den sig ytterst till dessa tvenne huvudpunkter: Är Kristus verkligen död och uppstånden för oss syndare? samt: Blir man således rättfärdig och salig allena genom tron på honom? Väl är djävulens list så stor, att han icke låter tvistefrågan så öppet och alltför naket uttalas, ty då vore han ju ganska lätt igenkänd och besegrad; men i själva grunden är dock frågan just densamma. Ty varför yrka våra motståndare så ivrigt på »Guds vredes bärande», på »bidande efter nåden» m. m., om icke därför, att de icke tro, att Kristus då förlösade oss ifrån vreden och förbannelsen, då han blev en förbannelse för oss (Gal. 3:13), att de icke tro, det nåden redan då blev oss förvärvat, när Kristus dog på korset? (Rom. 5:10.) Se, detta tro de icke och omintetgöra sålunda för sig själva hela kraften av Kristi försoningsdöd, envist och fast hållande sig därvid, att Gud dock ännu är oförsonad och således ännu vred på dem. Och, tyvärr, som de tro, så sker dem, så vida de icke i tid låta säga sig; ty det står skrivet: »De feiga och de otrogna skola få sin del i den sjö, som brinner med eld och svavel» (Uppb. 21:8); och: »Den som icke tror, han är redan dömd» (Joh. 3:36).

Men de säga sig visst icke förkasta läran om trons rättfärdighet i Kristus, utan att de just bida på den saliga stunden, då denna rättfärdighet och nåd skall varda dem given. Likväl är grunden till *detta* bidande ingen annan än den, att de i otro stöta ifrån sig evangelii vittnesbörd om den i Kristus Jesus redan oss förvärvade nåden och fullbordade rättfärdigheten.

Ty att tro på blotta evangelii vittnesbörd är för dem en sådan galenskap och förmäthenhet, vilken de med all makt förkättra. Vad göra de därmed annat än säga: Gud ljuger uti sitt ord, då han betygar, att *allas synder redan äro borttagna*, att den »eviga rättfärdigheten redan är framhavd» (Dan. 9:24)?

Därför föresätta de sig att så länge göra bättring (märk i otro), att så länge bära Guds vrede, så länge söka att bida (allt i otro), till dess Guds Ande en gång skall komma och på något särskilt sätt för dem vittna i hjärtat, att Gud nu omsider blivit nådig, att han nu i nåd ansett deras allvarlighet, deras ånger, sorg, bön m. m., och för allt detta nu vill upptaga dem till sina barn.

Men skall väl detta någonsin ske – på detta sätt – i denna ordning? Skall väl Gud giva sin Andes pant åt någon, som icke först tror evangelium, först tror honom på blotta orden? Aldrig, aldrig! Det se vi i hela bibeln, särdeles i Apostlagärningarna, där det så ofta uttryckligen upprepas, att de, som hörde evangelii predikan, först trodde, och (märk) därpå undfingo de den helige Andes gåva och besegling. Varför ock apostlarna alltid förmanade folket att tro, och anamma vittnesbördet om syndernas förlåtelse i Jesu namn, och med detta villkor försäkrade, att de även skulle undfå den helige Andes gåva.»

Se, sådan var framställningen i den nämnda berättelsen om stridsfrågan. Och är det icke samma sak, som på alla tider och orter, där evangelium verkar någonting, utgör den stora stridsfrågan, ehuru under något olika former och gestalter? Har icke profeten i Jes. 8:14, 15 redan tidigt förutsagt, att *Kristus* skulle vara *stöttestenen och förargelseklippan*? Se, att människan är fallen, syndig, fördärvad; att hon bör känna sina synder, ångra dem, bli från; att hon bör vaka, bedja, strida m. m., om allt detta äro vi alla ense. Men det, som åtskiljer oss, är, att somliga tro, såsom skriften vittnar, att Gud i alla fall, och förr än detta sker hos människan, är redan nådig, försonad, blidkad, nämligen i Kristi försoningsdöd, och att syndaren blott behöver emottaga den nåd, som redan finns till och väntar på honom; att all bättring, syndakänsla, ånger m. m. blott har till ändamål att bereda nåden rum hos syndaren, och icke att bereda syndaren ruin hos Gud; ja, att varken rättfärdighet eller helgelse äro möjliga, förrän man, såsom syndare, anammar denna redan tillstädesvarande nåden. Andra åter mena, att Gud då först blir nådig, blidkad mot syndaren, när denne blir och gör allt detta, som nyss uppräknades, rätt känner och ångrar synden, bättrar sig, tror, helgas och förnyas; att syndaren bör bli bättre och sedan tro på Jesus m. m.

Sannerligen, här är just knuten, här är hemligheten, här är stridsfrågan, på vars upplösning genom Andens ljus i Kristi evangelium liv och salighet hänger; därför förtjänar hon väl att ännu bättre beskådas. Frågan är nämligen, om Gud är försonad och nådig emot *alla* syndare, hela världen, eller om han är försonad och nådig blott emot de *fromma*, men oförsonad och vred emot de ogudaktiga och otrogna; om Gud blev försonad och nådig genom *Kristi försoningsdöd*, eller om han *blir* det genom vår *bättring*

och tro; om nåden i Guds hjärta grundar sig på Kristi död, eller på vår tro.

Med andra ord: Frågan är, vad *Kristi försoning egentligen innebar och medförde, vad som uträttades i och med Kristi död* – nämligen, om Gud genom denna försoning verkligen blev försonad, samt om det, att Gud blev försonad, betyder, att Guds heliga krav i lagen blev tillfredsställt och Gud mot mänskligheten nådig, blid, faderligt sinnad; om de orden: »Gud försonade i Kristus världen med sig själv, icke tillräknande dem deras överträdelser», betyda, att Gud verkligen blev nådig mot världen och förlät henne synderna, eller om de skola förstås tvärt emot vad de lyda, nämligen så, att Gud ändå var vred på världen och tillräknade henne synderna och blir nådig endast genom vår bättring, ånger, gråt, bön och tro.

Tack, helige Fader, som icke blott skänkte oss din Son och försonade världen med dig själv, utan också i ditt heliga ord talat härom så tydligt, att vi icke behöva fråga efter, vad den eller den människan, den eller den boken, ja, vad vårt eget förnuft och tycke därom må säga, utan endast vad du själv säger i din heliga skrift! Ditt ord är här vår säkra tröst och fasta borg, trots förnuftets och tyckets, trots satans och alla hans apostlars motsägelser! Skriften säger tydligen, att *alla* människors synder äro av Gud själv kastade på Sonen, av detta Lammet burna och på en dag borttagna; att Kristus var den andre *Adam*, som botade vad den första skadade, tillfredsställde Guds rättvisa krav enligt lagen, betalade skulden, borttog handskriften och naglade den vid korset m. m. Och frågas: Skulle Gud icke vara nådig mot den, på vilken han ingen synd finner?! Här är då klart, att ingen människa varder fördömd egentligen för syndens skull, utan endast därför att hon blir borta från Gud, endast för otrons skull. Hör, vilken skara som vittnar härom.

Jesaja säger: »Herren kastade allas våra synder uppå honom» (Kristus); – »Han blev sargad för våra överträdelser och slagen för våra missgärningar; näpsten lades uppå honom, att vi skulle hava frid, och genom hans sår blevo vi helade» (Jes. 53:5, 6).

Ängeln hos Daniel säger: »Sjuttio veckor äro bestämda för ditt folk och för din heliga stad, till dess överträdelserna varder förtagna, och synden betäckt, och skulden försonad, och den eviga rättfärdigheten framhavd» (Dan. 9:24).

Mika säger: »Han skall förbarma sig över oss, han skall trampa på våra missgärningar och du skall kasta alla våra synder i havets djup» (Mik. 7:19).

Sakarja säger: »För ditt förbunds blods skull skall jag utsläppa dina fångar ifrån brunnen, i vilken intet vatten är» (Sak. 9: 11).

Johannes döparen säger: »Se Guds Lamm, som borttager världens synd» (Joh. 1:29).

Kristus själv säger: »Så älskade Gud världen, att han utgav sin enfödde Son» m.m. och åter: »Mitt blod varder utgjutet till syndernas förlåtelse» (Joh. 3: 16; Matt. 26: 28). Johannes, aposteln säger: »Och han är försoningen för våra synder; men icke allenast för våra, utan ock för hela världens» (1 Joh. 2:2).

Petrus säger: »Veten, att I blivit återlösta med Kristi dyra blod, såsom med ett felfritt och obesmittat Lamms.» – Och åter: »Vilken våra synder själv bar på sin kropp på trät» m. m. (1 Petr. 1:19; 2:24).

Paulus säger – till romarna: »Vi blevo försonade med Gud genom hans Sons död, medan vi voro fiender» (kap. 5: 10). Till korintierna: »Gud i Kristus försonade världen med sig själv, icke tillräknande dem deras överträdelser.» – Ty den, som icke visste av synd, har han för oss gjort till synd» m. m. 2 Kor. 5:19, 21). Till galaterna: »Kristus har friköpt oss ifrån lagens förbannelse, då han vart en förbannelse för oss» (kap. 3: 13). Till kolosserna: »Ty det har behagat Gud, att, sedan han genom blodet på hans kors stiftat frid, genom honom med sig försona allt, vare sig det som är på jorden eller det som är i himmelen. – Han har utplånat handskriften i stadgar, som var emot oss – den har han tagit bort och fastnaglat vid korset» (kap. 1:19, 20; 2:14).

Men vem kan uppräknat alla evangeliets vittnesbörd? Och vem vill undra, om en människa, som får ögon att se, vad sådana Herrens ord innehålla, bleve utom sig av glädje? – Se, om Gud kastat allas våra synder uppå Kristus, så ligga de ju sannerligen icke kvar uppå oss! – och »*allas* våra synder» är väl icke detsamma som någras, som blott de trognas? Guds Lamm borttog »*världens* synder» – »Gud försonade *världen* med sig själv» – »*världen*!» Var det fromma och goda barn? Var det de trogna? »Och vi vordo försonade med Gud genom hans Sons död, *medan vi voro fiender.*» – Var det den stunden vi blevo omvända, troende och helgade? Och: *genom hans Sons död – på, sin kropp på trät – genom blodet på hans kors.* – Var det genom vår ånger och gråt? genom vår bön, vår bot och bättring? var det genom vår tro och helgelse?

Så borde vi då en gång lära, vad Kristi försoning innebär – samt *vertill* bättring, ånger och tro tjäna och äro nödvändiga, och *vertill* de däremot *icke tjäna*, nämligen att de alls icke tjäna till att bereda oss rum hos Kristus, utan att bereda Kristus rum hos oss – icke därtill att Gud måtte förmås att emottaga oss, utan att vi måtte förmås att emottaga honom och hans nåd; ty Gud är redan försonad, nåden oss redan förvärvat, före vår bättring och tro, blott genom Kristus, Guds älskelige Son.

Men vad som nu bör göras är taga nåden an, Och låta sig nu föras, som bruden till sin man. Kan detta ske eller icke, är nåden given dock; Om vi oss därtill skicke, så få vi gåvan ock; Men om vi den förskjuta, är gåvan likväl till; Vill du ej livet njuta, så dö då, som du vill.

Dessa äro villkoren i det *nya förbundet*, varom Herren talar i Jer. 31:31—34. När Guds Son betalat skulderna inför det förra förbundet, *borttagit världens synder*, försonat alla människor, *nedbrutit avskrankningens skiljemur, fiendskapen*, då han genom sitt kött tillintetgjorde budens lag (Ef. 2:14); så har Gud nu satt människan på ett nytt prov, nämligen att tro på Kristus, att hylla eller förtrampa Sonen, anamma eller förakta nåden, att komma eller icke komma till bröllopet.

Fördenskull böjer jag mina knän för vår Herres Jesu Kristi Fader – att han ville giva eder vishets och uppenbarelses Ande i sin kunskap – att vi måtte begripa med alla heliga, vad bredden och längden och djupet och höjden är, och känna Kristi kärlek, som (dock) övergår kunskapen. Amen.

- C-O Rosenius

© [www.pietisten](http://www.pietisten.com)

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.

Texterna får dock inte användas i någon form av försäljning utan tillstånd från [pietisten.com](http://www.pietisten.com).